

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 31-7-2020
Αριθμ. Πρωτ.:615/138447

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές σε καλλιέργειες ελιάς και αμπέλου στην Περιφέρεια Κρήτης»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 6863/27-5-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Σ. Βαρδάκης, Ε. Αβραμάκης, Τρ. Αλεξιάδης, Σ. Αραχωβίτης, Α. Βαγενά, Γ. Γκιόλας, Κ. Ζαχαριάδης, Ν. Ηγουμενίδης, Ε. Θρασανιώτης, Δ.-Χ. Καλαματιανός, Φ. Καρασαρλίδου, Ν. Κασιμάτη, Χ. Καφαντάρη, Σπ. Λάμπας, Κ. Μάλαμα, Χ. Μαμουλάκης, Κ. Μάρκου, Α. Μεικόπουλος, Ι. Μουζάλας, Κ. Μπάρκας, Γ. Μπουρνούς, Α. Μωραΐτης, Α. Ξανθός, Μ. Ξενογιαννακοπούλου, Σ. Παπαδόπουλος, Π. Πολάκης, Γ. Πούλου, Γ. Ραγκούσης, Π. Σκουρολιάκος, Χρ. Σπίρτζης, Ν. Συρμαλένιος, Α. Τριανταφυλλίδης και Γ. Ψυχογιός**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στα στοιχεία του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Ηρακλείου, στη δικαιοδοσία του οποίου ανήκει η ευρύτερη περιοχή της νήσου Κρήτης, σημειώνεται ότι από τις επισημάνσεις που διενεργήθηκαν σε ελαιοκαλλιέργειες, διαπιστώθηκε ότι την περίοδο των υψηλών θερμοκρασιών και συγκεκριμένα τον Μάιο του 2020, οι εν λόγω καλλιέργειες βρίσκονταν στο στάδιο της ανθοφορίας και συνεπώς οι τυχόν ζημιές που προξενήθηκαν από τις υψηλές θερμοκρασίες, δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α.

Ωστόσο, σημειώνεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α παρακολουθεί την εξέλιξη της ελαιοκαλλιέργειας και θα καταγράψει την πιθανή απώλεια παραγωγής το επόμενο διάστημα, η οποία μπορεί να ενταχθεί σε πρόγραμμα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ. Προκειμένου να τύχουν ενίσχυσης οι ελαιοπαραγωγοί για την αντιστάθμιση της απώλειας παραγωγής, θα πρέπει να πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που ορίζονται στον Κανονισμό ΚΟΕ και των Κοινοτικών Κατευθυντήριων Γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας, και συγκεκριμένα:

α) η παραγωγή του έτους ζημιάς να έχει ζημιωθεί κατά είδος προϊόντος (καλλιέργεια), σε επίπεδο Νομού (Π.Ε.) σε ποσοστό 30% και πάνω, σε σχέση με τη μέση απόδοση των προηγούμενων τριών ετών, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας τα

οποία συλλέγονται από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) το επόμενο διάστημα και δίδονται στην αντίστοιχη υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ.

β) να τεκμηριώνεται επιστημονικά από επιτροπή, η οποία ορίζεται από το ΥΠΑΑΤ ότι η απώλεια της παραγωγής είναι αποτέλεσμα μιας δυσμενούς καιρικής συνθήκης και όχι συνδυασμός πολλών, απαραίτητη προϋπόθεση για έναρξη της διαδικασίας.

γ) τα επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία πρέπει να επιβεβαιώνουν το χαρακτηρισμό των καιρικών συνθηκών ως δυσμενών και

δ) να εγκριθεί η δαπάνη αντιστάθμισης των ζημιών από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Σημειώνεται ότι η καταβολή των Κρατικών ενισχύσεων που δίνονται έχουν σκοπό τη συνέχιση της αγροτικής δραστηριότητας των παραγωγών στις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις τους που υπέστησαν ζημιές, στηρίζοντας με το τρόπο αυτό την απώλεια του εισοδήματός τους για το επόμενο διάστημα μετά την ζημιά, έτσι ώστε το γεωργικό τους κεφάλαιο (φυτικό, πάγιο κ.λπ.) να επανέλθει σε παραγωγική δραστηριότητα.

Όσον αφορά στις αμπελοκαλλιέργειες και τις ζημιές που προξενήθηκαν από τις υψηλές θερμοκρασίες του Μαΐου του 2020, σημειώνεται ότι ολοκληρώθηκαν οι σχετικές επισημάνσεις από τις γεωτεχνικές υπηρεσίες του Υποκαταστήματος Ηρακλείου του ΕΛ.Γ.Α., διενεργούνται οι εκτιμήσεις σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α. και έχουν υποβληθεί 1.382 δηλώσεις ζημιάς. Μετά την ολοκλήρωση της εκτιμητικής διαδικασίας θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι, προκειμένου να διενεργηθούν άμεσα οι εξατομικευμένες εκτιμήσεις των εκτεταμένων ζημιών που σημειώθηκαν στις καλλιέργειες σε διάφορες περιοχές της χώρας, ο ΕΛ.Γ.Α. εξέδωσε τις αριθμ.2148/20-2-2020, 4920/29-5-2020, 4921/29-5-2020 και 6446/26-6-2020 ανακοινώσεις για την πρόσληψη εβδομήντα (78) γεωτεχνικών (62 άτομα ΠΕ Γεωπόνων και 16 άτομα ΠΕ Κτηνιάτρων), με τη διαδικασία του άρθρου 20 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει, για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων και επειγουσών αναγκών. Ειδικότερα το Υποκατάστημα Ηρακλείου, ενισχύθηκε με 12 εποχικούς ΠΕ Γεωπόνους και 3 εποχικούς ΠΕ Κτηνιάτρους οι οποίοι προσλήφθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 2190/94 (Α'28), όπως ισχύει σήμερα, για την έγκαιρη ολοκλήρωση του εκτιμητικού έργου ο ΕΛ.Γ.Α.

Συμπληρωματικά αναφέρεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α. με το αριθμ.3360/31-3-2020 έγγραφό του υπέβαλε αίτημα, στη Διεύθυνση Διοικητικής Οργάνωσης και Εποπτείας Νομικών Προσώπων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), για έγκριση πρόσληψης έκτακτου προσωπικού για τα έτη 2020 και 2021, συνολικά εκατόν πενήντα επτά (157) ατόμων, χρονικής διάρκειας απασχόλησης έως 8 μήνες, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 2190/1994 (Α'28), όπως ισχύει, που αναλύονται ως εξής:

- 144 ΠΕ Γεωπόνων και 10 ΠΕ Κτηνιάτρων
- 3 ΠΕ Πληροφορικής.

Η ως άνω αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ προώθησε το αίτημα του ΕΛ.Γ.Α. στο Υπουργείο Εσωτερικών και στο Υπουργείο Οικονομικών για την έγκριση της Επιτροπής της παρ. 1 του άρθρου 2 της 33/2006 ΠΥΣ (Α'280), όπως ισχύει, για την πρόσληψη του ανωτέρω προσωπικού στον Οργανισμό. Το Υπουργείο Οικονομικών με το αριθμ. 2/18277/ΔΠΓΚ/5-5-2020 έγγραφό του προς το Υπουργείο Εσωτερικών έδωσε την έγκρισή του για την αξιολόγηση του σχετικού αιτήματος στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, για τις περαιτέρω ενέργειές του. Η διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη.

Αναφορικά με τη στελέχωση του ΕΛ.Γ.Α. με μόνιμο προσωπικό, σημειώνεται ότι στις προτεραιότητες του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α. είναι η πρόσληψη πανεπιστημιακού προσωπικού διαφόρων ειδικοτήτων απαραίτητων για τον Οργανισμό, που θα στελεχώσουν τις υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. και των Υποκαταστημάτων του.

Όσον αφορά στο Πρόγραμμα Δακοκτονίας, πρέπει να επισημανθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 186 του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87), η κατάρτιση, ο συντονισμός, η εποπτεία και ο έλεγχος του προγράμματος, όπου συμπεριλαμβάνονται και οι διαδικασίες ανάδειξης και ελέγχου των εργολάβων ψεκασμών και παγιοδοσίας, καθώς και της πρόσληψης τομεαρχών και της έγκαιρης έκδοσης των αποφάσεων για τη διενέργεια των ψεκασμών που αποτελούν τους πλέον καθοριστικούς παράγοντες επιτυχίας του προγράμματος, είναι αρμοδιότητες που ανήκουν στις Περιφέρειες και τις Περιφερειακές Ενότητες (Π.Ε.) της χώρας με τις αρμόδιες Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής.

Επισημαίνεται ότι όσον αφορά στο πρόγραμμα Δακοκτονίας έτους 2020, όπως και αυτό του έτους 2019 πραγματοποιήθηκαν έγκαιρα όλες οι απαραίτητες διοικητικές διαδικασίες από το ΥΠΑΑΤ και τα συναρμόδια Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών με την έκδοση των απαιτούμενων διοικητικών και νομικών Πράξεων, όπως, συνοπτικά, αναφέρονται παρακάτω:

α) Η αριθμ. 1904/10-01-2020 απόφαση του Υπουργείου Εσωτερικών με κατανομή ποσού ύψους 20.954.300€ στις Περιφέρειες της χώρας, και με επιπρόσθετη Υ.Α. με αριθμ. 19228/20-3-2020 κατανομής στην Περιφέρεια Κρήτης επιπλέον ποσού ύψους 2.000.000 €.

β) Με την αριθμ. 2632/85772/18-03-2020 (ΑΔΑ: 6Φ604653ΠΓ-ΦΞ8) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κατανεμήθηκαν εννιακόσια σαράντα (940) άτομα εποχικό προσωπικό δακοκτονίας στις Περιφερειακές Ενότητες - Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Ελαιοκομικών Νομών της χώρας, οι οποίες είναι αρμόδιες για την πρόσληψη του ανωτέρω προσωπικού.

Ο συνολικός αριθμός των προκηρυσσόμενων θέσεων τομεαρχών και εργατοτεχνιτών σε επίπεδο Χώρας, παρέμεινε ο ίδιος με τον αριθμό του προγράμματος έτους 2019.

Στην Περιφέρεια Κρήτης, μετά από αίτημά της, ο αριθμός των τομεαρχών αυξήθηκε σε σχέση με το 2019, ως εξής: στην Π.Ε. Ηρακλείου κατά 4 άτομα, στην Π.Ε. Λασιθίου κατά 1 άτομο, στην Π.Ε. Ρεθύμνου κατά 2 άτομα και στην Π.Ε. Χανίων κατά 2 άτομα. Συνολικά δηλαδή στην Περιφέρεια Κρήτης ο αριθμός των τομεαρχών βαίνει αυξανόμενος, κατά 6 άτομα το 2019 σε σχέση με το πρόγραμμα δακοκτονίας έτους 2018 και κατά 9 άτομα το 2020 σε σχέση με το πρόγραμμα δακοκτονίας έτους 2019. Όσον αφορά στο σύνολο της Χώρας ο αριθμός των τομεαρχών αυξήθηκε κατά 24 άτομα το 2019 σε σχέση με το 2018.

γ) Δημοσιεύτηκε τροπολογία στο άρθρο 40 του ν.4673/2020 (Α' 52) «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις», η οποία δίνει τη δυνατότητα της έναρξης εκτέλεσης του έργου στους προσωρινούς μειοδότες των εργολαβιών του προγράμματος δακοκτονίας έτους 2020, πριν την υπογραφή συμβάσεων (με προσυμβατικό έλεγχο), ώστε να ξεκινήσει έγκαιρα ο 1^{ος} ψεκασμός.

δ) Όσον αφορά τον διαγωνισμό για την προμήθεια των υλικών δακοκτονίας έτους 2020 που διενεργείται από το ΥΠΑΑΤ σημειώνεται ότι έχει εκδοθεί η αριθμ. 2243/191880/14-6-20 απόφαση έγκρισης αποτελέσματος του Ανοικτού Διεθνούς Διαγωνισμού. Θα ακολουθήσει η κατακύρωση του διαγωνισμού, η διαβίβαση του φακέλου στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τον προσυμβατικό έλεγχο και η υπογραφή των συμβάσεων προμήθειας. Στόχος είναι η παράδοση των υλικών στις αποθήκες των ΔΑΟΚ να ξεκινήσει στο τέλος Αυγούστου, παρακολουθώντας συνεχώς τις διαδικασίες του διαγωνισμού που απαιτούνται και επιλύοντας τυχόν προβλήματα, ώστε να μην υπάρχουν καθυστερήσεις.

Η επιλογή των υλικών δακοκτονίας (εντομοκτόνα σκευάσματα) έγινε λαμβάνοντας υπόψη την ανθεκτικότητα που έχει παρατηρηθεί τα τελευταία χρόνια σε πυρεθρίνες στις πλέον θερμές περιοχές ελαιοκαλλιέργειας (Κρήτη και Νότια Πελοπόννησος), καθώς και την κατάργηση εγκρίσεων φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, που μειώνει τις δυνατότητες επιλογής σε χρησιμοποιούμενα σκευάσματα στο πρόγραμμα δακοκτονίας. Η αρμόδια Υπηρεσία (Δ/νση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής της Γενικής Δ/νσης Γεωργίας) του ΥΠΑΑΤ είναι σε στενή συνεργασία με τις κατά τόπους αρμόδιες ΔΑΟΚ για την προμήθεια του καλύτερου συνδυασμού φυτοπροστατευτικών προϊόντων και απαιτούμενου αριθμού ψεκασμών.

Επιπλέον, αναφέρεται ότι από τη Δ/νση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ οργανώθηκαν μεταφορές υλικών από άλλες Π.Ε. της Χώρας προς την Περιφέρεια Κρήτης, προκειμένου να αντικατασταθούν οι αφαιρούμενες ποσότητες πυρεθρινών από το πρόγραμμα δακοκτονίας έτους 2020 της Κρήτης, με σκευάσματα που περιέχουν άλλες δραστικές ουσίες. Οι μετακινήσεις αυτές καλύπτουν και το 2^ο ψεκασμό στην Περιφέρεια Κρήτης.

Παράλληλα, σημειώνεται ότι οι διαγωνισμοί για την προμήθεια υλικών που πραγματοποιούνται από τις Π.Ε. της Περιφέρειας Κρήτης βρίσκονται σε τελικό στάδιο και αναμένεται η ολοκλήρωσή τους, με την παράδοση των υλικών να πραγματοποιείται σε αυτές νωρίτερα από την παράδοση των υλικών του διαγωνισμού του ΥΠΑΑΤ. Στις υπόλοιπες Π.Ε. της χώρας υπάρχει επάρκεια υλικών μέχρι την παραλαβή των νέων και η αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ είναι σε ετοιμότητα ώστε να καλύψει τις τυχόν ελλείψεις με μετακινήσεις υλικών.

Πληροφορικά αναφέρεται ότι οι ιδιαίτερες κλιματικές συνθήκες που επικράτησαν στη χώρα τα τελευταία χρόνια ήταν η αιτία για την ανάπτυξη όψιμων μυκητολογικών προσβολών στον ελαιόκαρπο υποβαθμίζοντας σημαντικά ιδιαίτερα την ποιότητα του παραγόμενου ελαιολάδου. Η αντιμετώπιση του συγκεκριμένου προβλήματος αποτελεί μια νέα πρόκληση για την ελαιοπαραγωγή της χώρας και τους παραγωγούς, προκειμένου να προστατευτεί αποτελεσματικά το εθνικό μας προϊόν. Κατά την ελαιοκομική περίοδο έτους 2019 υπήρξαν ανεπίσημες αναφορές στην Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ για προσβολές από το μύκητα *Gloeosporium olivarum* που προκαλεί την ασθένεια γλοιοσπόριο στον ελαιόκαρπο στην Περιφέρεια της Κρήτης λόγω παρατεταμένων υψηλών θερμοκρασιών και επιπέδων υγρασίας κατά τους μήνες Οκτώβριο και Νοέμβριο του 2019. Η αντιμετώπιση της ασθένειας είναι δυνατή αρκεί να υπάρχει συνεχής επίβλεψη της καλλιέργειας από τους παραγωγούς καθώς υπάρχουν διαθέσιμα εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά σκευάσματα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την προστασία της παραγωγής από τον παραπάνω μύκητα.

Οι κατά τόπους αρμόδιες ΔΑΟΚ στο τέλος του ετήσιου προγράμματος των ψεκασμών και έγκαιρα, πριν από την έναρξη της συγκομιδής του ελαιόκαρπου, όταν διαπιστώσουν ότι οι κλιματολογικές συνθήκες (θερμοκρασία, σχετική υγρασία) είναι ευνοϊκές για την ανάπτυξη και εξέλιξη δακοπροσβολών, εκδίδουν Δελτίο Τύπου και ενημερώνουν για τη λήξη των ψεκασμών και τη λήψη μέτρων από τους ελαιοπαραγωγούς για την προστασία της ελαιοπαραγωγής.

Η φύση του εν λόγω προγράμματος, καθώς είναι βιολογικό και πολυπαραμετρικό, με έναν από τους κυριότερους παράγοντες που επιδρούν σε αυτό να είναι οι κλιματολογικές συνθήκες, και σε άμεση συσχέτιση με την εμπλοκή πολλών φορέων για τη διενέργειά του (ΥΠΑΑΤ, Υπ. Εσωτερικών, Υπ. Οικονομικών, Περιφέρειες, Περιφερειακές Ενότητες, Δήμοι με τις αρμόδιες Διευθύνσεις αυτών), καθιστά αναγκαία: α) την πλήρη εγρήγορση όλων των φορέων καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής του, όπως και των ελαιοπαραγωγών και β) την προσπάθεια απλούστευσής των διαδικασιών για την έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή του.

Όσον αφορά στην ενίσχυση του αγροτοδιατροφικού κλάδου μέσω του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδος (ΠΑΑ) 2014-2020 σημειώνονται τα κάτωθι:

Βασικές προτεραιότητες της στρατηγικής για την αγροτική ανάπτυξη που εφαρμόζεται, μέσω του ΠΑΑ, σε όλη τη χώρα αποτελούν η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του αγρο-διατροφικού συστήματος και η ενίσχυση της αξίας αλυσίδας των εγχώριων αγροτικών προϊόντων.

Οι εν λόγω προτεραιότητες επιδιώκονται, μεταξύ των άλλων, μέσα από:

- την ενθάρρυνση ιδιωτικών επενδύσεων με στόχο τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την
- καθετοποίηση της παραγωγής τους σε προϊόντα με συγκριτικό πλεονέκτημα και στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας.

Στο πλαίσιο αυτό συμπεριλαμβάνεται και η ενίσχυση επενδύσεων που αφορούν τόσο στην ελαιοκαλλιέργεια (σε επίπεδο πρωτογενούς αλλά και δευτερογενούς τομέα), όσο και στον αμπελουργικό και οινοποιητικό κλάδο.

Ως εκ τούτου, κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, μέσα από το ΠΑΑ 2014-2020, το οποίο αξιοποιεί τα κονδύλια του Πυλώνα II της ΚΑΠ, υλοποιούνται Μέτρα και Δράσεις από τα οποία δύναται να επωφεληθούν τόσο η ελαιοκαλλιέργεια όσο και ο αμπελουργικός και οινοποιητικός κλάδος.

Ενδεικτικά, αναφέρονται τα εξής υπομέτρα:

- 4.1 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις»

Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, το οποίο έχει προκηρυχτεί ήδη, μεταξύ των άλλων, δίνεται στήριξη σε εκμεταλλεύσεις που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους.

- 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων»

Στο πλαίσιο των δράσεων του εν λόγω υπομέτρου, οι οποίες έχουν προκηρυχθεί ήδη, συμπεριλαμβάνονται ο τομέας του ελαιολάδου, ο τομέας του οίνου (4.2.1), καθώς και η ενίσχυση επενδύσεων από μονάδες παραγωγής αποσταγμάτων αμπελοοϊνικής προέλευσης (δράση 4.2.2). Η στήριξη παρέχεται σε πολύ μικρές και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους καθιστώντας τα ελκυστικά στους καταναλωτές και ενισχύοντας τον εξαγωγικό τους προσανατολισμό.

Κατά τον σχεδιασμό της νέας προγραμματικής περιόδου θα περιληφθούν αντίστοιχες δράσεις στο υπό κατάρτιση Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2021-2027, δεδομένης της σημαντικής αναπτυξιακής τους συμβολής.

Αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 σχετικά με την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID 19 στον γεωργικό τομέα, σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, επιπτώσεις που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας, ο σχεδιασμός περιλαμβάνει τη λήψη μέτρων τόσο σε κανονιστικό - ενωσιακό επίπεδο όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλλουν στην ομαλή εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση των ωφελουμένων του.

Επισημαίνεται ότι το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 είναι τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα και, με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητές του για την ενίσχυση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών, καθώς και φιλο-γεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις, όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID – 19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη λαμβάνονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και αφορούν στη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, όπως γίνεται, για παράδειγμα, με την εφαρμογή άμεσων κρατικών ενισχύσεων, τις ενισχύσεις de minimis κ.λπ.

Μία τέτοια παρέμβαση αποτελεί και η ενεργοποίηση ενός νέου μέτρου στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020, με σχετική τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013, σε συνέχεια της πίεσης που έχει ασκηθεί στα αρμόδια όργανα της Ε.Ε. για την ανάληψη πρωτοβουλιών στην κατεύθυνση διεύρυνσης των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων στήριξης των πληττόμενων κλάδων και επιχειρήσεων από τα περιοριστικά μέτρα και τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας.

Το νέο αυτό μέτρο, το οποίο χαρακτηρίζεται ως έκτακτο και προσωρινό, θα χρηματοδοτηθεί από τις διαθέσιμες πιστώσεις του ΠΑΑ κάθε Κράτους – Μέλους (Κ-Μ) και προβλέπει τη στήριξη γεωργών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που έχουν πληγεί από την πανδημία, μέσω της χορήγησης κατ' αποκοπή ενίσχυσης έως 7.000€ ανά γεωργό και έως 50.000€ ανά ΜΜΕ, κατόπιν αξιολόγησης των αναγκών και κατηγοριοποίησης των επιλέξιμων δικαιούχων με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια. Στόχος είναι οι ενισχύσεις να καταβληθούν με τη λιγότερη δυνατή γραφειοκρατία, στη βάση βεβαίως επαρκούς τεκμηρίωσης αφενός της ζημίας που έχει υποστεί κάθε τομέας ή κλάδος και αφετέρου του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης που θα χορηγηθεί.

Το ύψος των κοινοτικών πόρων που μπορούν να διατεθούν για τη χρηματοδότηση του νέου μέτρου δύναται να ανέλθει έως το 2% των πόρων της συμμετοχής του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) στο ΠΑΑ κάθε Κ-Μ, ενώ η επιλεξιμότητα καταβολής των ενισχύσεων στους δικαιούχους έχει οριστεί έως 30/06/2021.

Η Πολιτική Ηγεσία του ΥΠΑΑΤ με τις αρμόδιες Κάθετες Υπηρεσίες και εποπτευόμενους φορείς του ΥΠΑΑΤ διαβουλεύονται με τους θεσμικούς εκπροσώπους των κλάδων που πλήττονται από τις επιπτώσεις της πανδημίας, ώστε να τεκμηριωθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο η επιλεξιμότητα στήριξής τους στο πλαίσιο του νέου Μέτρου (τεκμηρίωση της ζημίας που έχει υποστεί ο κλάδος και καθορισμός του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή σε συνεργασία με τον ΟΠΕΚΕΠΕ επεξεργάζονται τις θεσμικές και τεχνικές παραμέτρους ενεργοποίησης και εφαρμογής του συγκεκριμένου Μέτρου.

Επισημαίνεται, βεβαίως, ότι οι όποιες αποφάσεις χρηματοδότησης του νέου μέτρου θα πρέπει να ληφθούν συνεκτιμώντας το γεγονός ότι, δεδομένου του προχωρημένου της προγραμματικής περιόδου, έχει δεσμευτεί το μεγαλύτερο μέρος των πόρων του ΠΑΑ, ενώ ταυτόχρονα υφίστανται και ανελαστικές υποχρεώσεις πληρωμών για τα επόμενα χρόνια, όπως της εξισωτικής αποζημίωσης, γεγονός που περιορίζει περαιτέρω τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Προγράμματος.

Επιπλέον της πρόβλεψης για ενεργοποίηση του νέου μέτρου, υπενθυμίζεται ότι στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων που υλοποιούν επενδύσεις, έχει προβλεφθεί η

ενεργοποίηση μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, του Ταμείου Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης, το οποίο αναμένεται να μοχλεύσει πόρους της τάξης άνω των 400 εκ. € για τη χορήγηση δανείων με ευνοϊκούς όρους από τις Τράπεζες.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ, προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Επίσης, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μία σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του. Οι εν λόγω τροποποιήσεις, οι οποίες ενσωματώνονται από τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση των αντίστοιχων Μέτρων και Δράσεων του ΠΑΑ, προβλέπουν κατά περίπτωση:

- Παράταση των προθεσμιών που αφορούν σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης ενταγμένων επενδύσεων, ιδιωτικών και δημοσίων (π.χ. υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης και πληρωμής, αξιολόγηση αιτήσεων, ενστάσεις, δημοπρατήσεις, υλοποίηση, τροποποιήσεις, εκκαθάριση πληρωμών κ.λπ.).
 - Μείωση ή απαλοιφή του ελαχίστου ποσοστού επί του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού που πρέπει να αιτείται ο δικαιούχος στην 1η αίτηση πληρωμής.
 - Αύξηση του αριθμού των αιτημάτων πληρωμής, καθώς και τροποποίησης που μπορούν να υποβληθούν από τον δικαιούχο κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.
 - Αύξηση ποσοστού πληρωμής προκαταβολών σε δικαιούχους για ενίσχυση της ρευστότητάς τους.
 - Δυνατότητα ολοκλήρωσης της επένδυσης σε μικρότερο ποσοστό από το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό της αντικείμενο, εφόσον το τμήμα που υλοποιήθηκε είναι αυτοτελές και λειτουργικό.
 - Για επενδύσεις μεγάλου προϋπολογισμού, όπως αυτές την Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων, δυνατότητα αποδέσμευσης ποσών που έχουν δεσμευτεί για την υλοποίησή τους, προκειμένου να κατευθυνθούν στην εξυπηρέτηση έκτακτων αναγκών των επιχειρήσεων, και επανέλεγχος της διάθεσης ιδίων κεφαλαίων κατά το στάδιο του 1ου αιτήματος πληρωμής.
 - Μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων επισκέψεων επαλήθευσης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των επενδύσεων κατά τα ενδιάμεσα στάδια υποβολής αιτημάτων πληρωμής. Ο έλεγχος να πραγματοποιείται εκ των υστέρων και εφόσον έχουν αρθεί οι περιορισμοί.
 - Αύξηση του ποσοστού συνολικής υπερδέσμευσης των πόρων του ΠΑΑ, με ένταξη περισσότερων επενδύσεων για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και με βάση την πορεία εξυγίανσης των μέτρων αυτού, το εύρος της αναμενόμενης ύφεσης, την πρόβλεψη ή μη παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και τη δυνατότητα ή μη μεταφοράς ανειλημμένων υποχρεώσεων στην επόμενη.
- Ήδη διατέθηκαν 40 εκ. € για την ένταξη επιπλέον δικαιούχων στο μέτρο της Μεταποίησης και Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων (σύνολο οι διατιθέμενοι πόροι ανέρχονται σε 440 εκ. €), ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω η επιχειρηματικότητα στη δύσκολη περίοδο που διανύουμε. Επίσης, η δυνατότητα υπερδέσμευσης αξιοποιήθηκε και για την ένταξη περισσότερων επενδύσεων, δημοσίων και ιδιωτικών, στα τοπικά προγράμματα LEADER.

Τέλος, η Ε.Ε. ανακοίνωσε πρόσφατα την έγκριση της τροποποίησης του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID 19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε:

α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων.

β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €.

Στην κατεύθυνση αυτή δύναται να αξιοποιηθεί το νεοσυσταθέν Ταμείο Εγγυοδοσίας που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ για την αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας του COVID 19, με διαχειριστή την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα.

Το εγκεκριμένο ΠΑΑ 2014-2020 βρίσκεται στην ιστοσελίδα www.agrotikianaptixi.gr

Δυνάμει των ανωτέρω, στις 14 Απριλίου 2020 ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υπέγραψε με τον Υφυπουργό Οικονομικών, την αριθμ. 80/102990 απόφαση για τη χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής θερμοκηπίων στην ΠΕ Χανίων, η οποία δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β'1427 την επόμενη ημέρα. Σύμφωνα με την ανωτέρω απόφαση, δικαιούχοι της κρατικής ενίσχυσης ήσσονος σημασίας (de minimis), ορίζονται οι γεωργοί που δραστηριοποιούνται στην ΠΕ Χανίων στην παραγωγή γεωργικών προϊόντων σε θερμοκήπια, που έχουν υποβάλει δήλωση εκμετάλλευσης-ενιαία αίτηση ενίσχυσης για το έτος 2019. Το ύψος του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης ήσσονος σημασίας (de minimis) καθορίζεται σε 1.500 (χίλια πεντακόσια) ευρώ ανά στρέμμα θερμοκηπιακής καλλιέργειας.

Τέλος, αρμόδιο να απαντήσει για τα θέματα που το αφορούν είναι το Υπουργείο Εσωτερικών, προς το οποίο διαβιβάζεται ηλεκτρονικά η Ερώτηση 6863/27-5-20 και το παρόν έγγραφο.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Εσωτερικών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
-Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Σ. Βαρδάκη
3. Βουλευτή κ. Ε. Αβραμάκη

4. Βουλευτή κ. Τρ. Αλεξιάδη
5. Βουλευτή κ. Σ. Αραχωβίτη
6. Βουλευτή κα Ά. Βαγενά
7. Βουλευτή κ. Γ. Γκιόλα
8. Βουλευτή κ. Κ. Ζαχαριάδη
9. Βουλευτή κ. Ν. Ηγουμενίδη
- 10.Βουλευτή κ. Ε. Θραψανιώτη
- 11.Βουλευτή κ. Δ.-Χ. Καλαματιανό
- 12.Βουλευτή κα Φ. Καρασαρλίδου
- 13.Βουλευτή κ. Ν. Κασιμάτη
- 14.Βουλευτή κα Χ. Καφαντάρη
- 15.Βουλευτή κ. Σπ. Λάππα
- 16.Βουλευτή κ. Κ. Μάλαμα
- 17.Βουλευτή κ. Χ. Μαμουλάκη
- 18.Βουλευτή κ. Κ. Μάρκου
- 19.Βουλευτή κ. Α. Μεϊκόπουλο
- 20.Βουλευτή κ. Ι. Μουζάλα
- 21.Βουλευτή κ. Κ. Μπάρκα
- 22.Βουλευτή κ. Γ. Μπουρνούς
- 23.Βουλευτή κ. Α. Μωραΐτη
- 24.Βουλευτή κ. Α. Ξανθό
- 25.Βουλευτή κα Μ. Ξενογιαννακοπούλου
- 26.Βουλευτή κ. Σ. Παπαδόπουλο
- 27.Βουλευτή κ. Π. Πολάκη
- 28.Βουλευτή κα Γ. Πούλου,
- 29.Βουλευτή κ. Γ. Ραγκούση
- 30.Βουλευτή κ. Π. Σκουρολιάκο
- 31.Βουλευτή κ. Χρ. Σπίρτζη
- 32.Βουλευτή κ. Ν. Συρμαλένιο
- 33.Βουλευτή κ. Α. Τριανταφυλλίδη
- 34.Βουλευτή κ. Γ. Ψυχογιό